

Versenyző jelígeje:

.....

Beküldési határidő: 2019. jan. 4.

Szebenyi Mária Emlékverseny 11-12. osztály

3. forduló

1. feladat	2. feladat	3. feladat	4. feladat	5. feladat	Összesített pontszám	Százalék

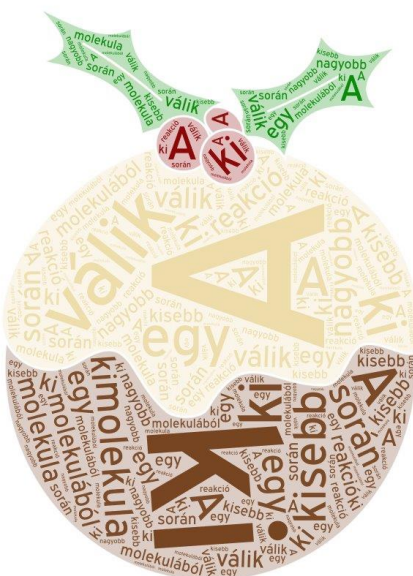
Javította:.....

Versenyző jeligéje:

.....

Beküldési határidő: 2019. jan. 4.

1. **feladat:** A szófelhő szavai egy szerves kémiai meghatározást adnak meg pontos sorrendben. Határozd meg a szerves kémia fogalmát, és írd le pontosan a definícióját!
- szófelhő szavai:

A meghatározás:

.....

A pontos, mondatba foglalat definíció:

.....

Versenyző jeligéje:

.....

Beküldési határidő: 2019. jan. 4.

2. feladat: Andersen meséi: Olvasd el figyelmesen a mesét, és magyarázd meg kémia szempontból mi történt a jóra való ezüsthúszassal.

„ Volt egyszer egy derék, jóra való ezüsthúszas. Gyermekek szorongatta meleg kis tenyerében, fősvény zsongatta nyirkos, hideg markában, öregember pöngette-forgatta, ifjú gurította nagy gyorsan tovább. Ezüsből verték a húszast, egészen kevés rézzel vegyítették, s már egy álló esztendeje járta a világot, helyesebben azt az országot, ahol verték [...]

[...] Nem nagy élvezet, ha átlukasztanak bennünket, de ha jól akarnak vele, ki lehet bírni! Aztán zsinórt fűzött át rajtam, és nyakláncfélét csinált belőlem. A szomszéd kislány nyakába akasztott; a kislány kedvesen rám mosolygott, meg is csókolt, s egész éjjel ott feküdtem ártatlan, meleg kis szívén.

A kislány anyja reggel a kezébe vett, jól megnézett, s gondolt egy nagyot – ezt én mindjárt megéreztem. Vette az ollót, és elvágta a zsinóromat.

– Szerencsét hoz ez a pénz! – mondta. – No, majd meglátjuk.

Azzal ecetbe mártott, hogy egészen megzöldültem. Aztán betapasztotta a lyukat, kifényesített, s estefelé elvitt a lutripénztárba, szerencsehozó sorsjegyet vett értem [...]

Magyarázat(egyenlettel):

.....

.....

.....

.....

.....

Versenyző jeligéje:

.....

Beküldési határidő: 2019. jan. 4.

3. feladat: Számolás

1. 250 cm³ 20, 0 tömeg%-os, 1, 34 g/cm³ sűrűségű nátrium-karbonát-oldat, hány cm³ 1,15 g/cm³ sűrűségű, 20, 0 tömeg%-os sósavval reagál?

Mekkora lesz a visszamaradó oldat tömegszázalékos sótartalma?

2. 5,00 mol/dm³ koncentrációjú sósav sűrűsége 1, 06 g/cm³.

a, Hány tömegszázalékos ez az oldat?

b, Hány mólszázalékos ez az oldat?

c, Mennyi a tömegkoncentrációja ennek az oldatnak?

4. feladat: Jelöld a relációkat a megadott fogalmak között! (<, >, =)

a tércentrált kockarács koordinációs száma		a hexagonális rács koordinációs száma
a proton tömege		a neutron tömege
a 3d alhéj maximális elektronszáma		a 4d alhéj maximális elektronszáma
a központi atom kovalens vegyértéke a H ₂ SO ₄ molekulában		a központi atom kovalens vegyértéke a H ₃ PO ₄ molekulában
a SF ₆ kötésszöge		a XeF ₄ kötésszöge
a karbonát-ion kötésrendje		a foszfát-ion kötésrendje
az ionos kötés EN különbség értéke		a kovalens kötés EN különbség értéke
a diszpergált részecskék mérettartománya a valódi oldatokban.		a diszpergált részecskék mérettartománya a koloid oldatokban.

Versenyző jeligéje:

.....

Beküldési határidő: 2019. jan. 4.

5. Kísérletek: A tanult módon készíts jegyzőkönyveket is! (Rajz, Tapasztalat, Magyarázat)A, Kísérlet elemzés

„KÉK LOMBIK”

Szükséges vegyszerek:

- nátrium-hidroxid oldat (10 g NaOH/ 250 ml desztilláltvízben)
- glükózoldat (20 g C₆H₁₂O₆/ 250 ml desztillált vízben)
- metilénkék oldat (1,0 m/m%-os)
- desztillált víz

Szükséges eszközök:

- 250 ml-es csiszolatos Erlenmeyer lombik+ hozzávaló üveg dugó
- 2 db 100 ml-es mérőhenger
- cseppentő
- gumikesztyű

Kísérlet összeállítása:

Az előre elkészített nátrium-hidroxid és glükóz oldatokból 100-100 ml-t mérőhengerekkel bemérünk egy 250 ml-es csiszolatos Erlenmeyer lombikba, hozzáadunk 2-3 csepp (0,2 ml) 1 m/m%-os metilénkékoldatot, majd az így összeállított folyadékot bedugózás után, alaposan összerázzuk. Ezután nincs más dolgunk, mint várni. Az összerázott folyadék sötétkék színű, de a nyugalomban hagyott oldat néhány percen belül elszíntelenedik, amely rázás hatására újból kék színű lesz.